

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра публічного управління та підприємництва (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

(підпис)

О. О. Карпенко

(ініціали та прізвище)

«31» 08 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА *ВИБІРКОВОЇ*
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Економіка підприємства

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Освітня програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020

Робоча програма з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
за спеціальністю: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»,
освітньою програмою: «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

27.08.2020 р. – 14 с.

РОЗРОБНИК:

Старший викладач кафедри публічного управління та підприємництва

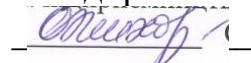
 .Ю. Тур

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та підприємництва (№601)

протокол № 1 від «27 » серпня 2020 р.

Завідувач кафедрою публічного управління та підприємництва

д.е.н., професор

 О.Б. Жихор

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>02 «Культура і мистецтво»</u> (шифр і назва) Спеціальність: <u>029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»</u> Освітня програма: <u>Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u> Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u>	<i>Вибіркова</i>
Кількість модулів —1		Навчальний рік: 2020/2021
Кількість змістових модулів – 2		
Індивідуальне завдання - немає		
Загальна кількість годин – 64 <i>аудиторних годин /120 годин</i>		
		Лекції 32 години
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 години, самостійної роботи студента –3,5 годин	Практичні 32 години	
	Самостійна робота 56 годин	
	Вид контролю – модульний контроль, залік	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 64 години аудиторних занять/56 годин самостійної роботи.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: формування необхідних знань про економічну діяльність підприємства в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи з метою організації надання послуг з максимальною економічною ефективністю.

Завдання: формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань економіки підприємства у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи, а також практичних навичок аналізу та планування показників економічної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

ЗК2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях з інформаційного обслуговування споживачів в системі соціальних комунікацій;

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел для задоволення інформаційних потреб споживачів;

ЗК9. Здатність працювати в команді для розв'язання професійних завдань;

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів соціокультурної діяльності);

ФК1. Здатність забезпечувати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких формах у різних підсистемах соціальних комунікацій;

ФК2. Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв для оптимізації діяльності інформаційних установ;

ФК6. Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації на професійному рівні.

Результати навчання:

РН13. Оцінювати результати діяльності та відстоювати прийняті рішення;

РН16. Приймати обґрунтовані управлінські та технологічні рішення для підвищення ефективності професійної інформаційної діяльності в системі соціальних комунікацій;

РН18. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань для забезпечення конкурентоздатності на ринку праці в сучасному соціокультурному середовищі.

Міждисциплінарні зв'язки: економіка підприємства побудована на основі логіки підприємницької діяльності та використанні методологічних положень суміжних дисциплін, зокрема : “ Математичні основи інформаційної діяльності”, “Державне управління”, “Ділові комунікації”, “Основи науково-дослідної діяльності”, “Виробниче документознавство в аерокосмічній галузі”, “Міжнародний документообіг” та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Ресурсне забезпечення підприємства

Тема 1. Вступ до дисципліни «Економіка підприємства».

Характеристики господарської діяльності як основи економічного життя людського суспільства. Структура економіки (господарства) країни. Предмет і завдання дисципліни «Економіка підприємства». Роль курсу в підготовці фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи до визначення та обґрунтування організаційно - економічних процесів на підприємстві.

Тема 2. Підприємство як основний суб'єкт господарювання.

Поняття підприємства як організаційно відділеної й економічно самостійної первинної ланки виробничої та невиробничої сфери, зокрема підприємств інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Місія й мета підприємства. Головні напрямки діяльності підприємства.

Класифікація підприємств і її практичне значення. Сутнісна характеристика структури підприємства. Виробнича і невиробнича структура підприємства: сутність і види. Фактори формування й зміни структури підприємства. Загальна структура підприємства (організації) інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Інтеграційні форми підприємств і організацій. Форми добровільного й інституційного об'єднання підприємств і організацій (асоціації, консорціуми, концерни, корпорації, фінансово-промислові групи, холдинги й т.п.). Ціль їхнього створення, особливості й ефективність діяльності.

Тема 3. Основні виробничі засоби підприємства. Зношування та амортизація основних засобів.

Матеріальні активи як сукупність виробничих засобів і іншого майна підприємства. Майно підприємства соціального призначення.

Первісна, переоцінена, залишкова та ліквідаційна вартість основних засобів. Класифікація основних засобів за ознакою функціонального призначення й участі у виробничих процесах.

Фізична сутність техніко-економічного старіння знарядь праці й форми запобігання цьому (ремонт, модернізація, заміна). Амортизація основних засобів. Норми амортизаційних відрахувань. Оцінка доцільності витрат на періодичний ремонт, модернізацію й заміну виробничого устаткування. Розширене відтворення основних засобів їхнім технічним переозброєнням, реконструкцією, розширенням і новим придбанням.

Нематеріальні ресурси підприємства, їхній вплив на конкурентоспроможність його продукції на ринку. Характеристика об'єктів промислової власності (винаходів, промислових зразків, корисних моделей, товарних знаків, знаків обслуговування). Інформаційні технології й програмні продукти та інші нематеріальні ресурси («ноу-хау», раціоналізаторські пропозиції, найменування місця походження товару, гудвіл фірми). Нематеріальні активи як юридичне оформлені права виняткового користування об'єктами промислової й інтелектуальної власності, їхня вартісна оцінка.

Тема 4. Виробничі потужності підприємства.

Виробничі потужності підприємства. Загальна характеристика, види й фактори формування (нарощування) виробничої потужності підприємства. Основні методичні принципи розрахунку виробничої потужності створюваного й діючого підприємства. Показники й шляхи підвищення рівня використання виробничих потужностей.

Тема 5. Оборотні засоби підприємства.

Сутнісна характеристика оборотних засобів як сукупності поточних витрат фінансових коштів. Виділення оборотних коштів, які обслуговують сфери виробництва й обороту. Нормовані й ненормовані оборотні кошти. Джерела формування оборотних коштів.

Призначення нормування (розрахунку нормативів) оборотних коштів. Методи розрахунку нормативів обігових коштів (аналітичний, коефіцієнтний, прямого рахунку). Обчислення нормативів обігових коштів в окремих їхніх елементах.

Основні показники рівня ефективності використання оборотного кошту: коефіцієнти оборотності (кількість оборотів) і завантаження, тривалість одного обороту, методика їхнього розрахунку. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів: оптимізація запасів ресурсів і незавершеного виробництва; скорочення тривалості виробничого циклу; поліпшення організації матеріально-технічного забезпечення; прискорення реалізації виготовленої продукції. Резерви економії матеріальних ресурсів. Джерела фінансування й фінансовий план підприємства.

Тема 6. Планування й регулювання господарської діяльності підприємства.

Загальна характеристика продукції, її класифікація й вимірники: номенклатура, асортименти й обсяги; валова, товарна, чиста й реалізована продукція. Схема формування виробничої програми підприємства і її ресурсного забезпечення.

Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність праці.

Поняття персоналу в контексті економічних понять трудових ресурсів, кадрів, трудового потенціалу. Категорії персоналу підприємства (керівники, фахівці, що служать, робітники). Поділ персоналу за професіями і кваліфікацією. Виділення й характеристика робітників за рівнем кваліфікації. Особливості структури персоналу різних підприємств і організації різних типів, розмірів і форм власності.

Визначення чисельності працівників керування, фахівців і службовців. Розрахунки чисельності окремих категорій робітників підприємств в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Продуктивність праці як економічна категорія. Методичні підходи до розрахунку продуктивності праці на виробничих підприємствах. Резерви зростання продуктивності роботи й заходи для їхнього використання в сучасних умовах господарювання. Розрахунки можливого зростання продуктивності праці за рахунок сукупності факторів.

Мотивація як процес стимулювання людей до ефективної трудової діяльності. Можливі види мотивації трудової діяльності.

Тема 8. Оплата праці на підприємстві.

Поняття оплати роботи. Основна заробітна плата й додаткова оплата роботи. Форми й системи оплати праці і їхня реалізація. Залежність оплати праці від кінцевих результатів діяльності. Сучасна державна політика оплати праці. Механізм державного регулювання оплати праці й соціального захисту. Регулювання оплати праці на основі колективного договору.

Модульний контроль. Модульна контрольна роботи №1.

Змістовний модуль 2. Економічні показники господарської діяльності підприємства

Тема 9. Собівартість продукції. Витрати на виробництво продукції.

Витрати і собівартість продукції підприємства. Роль і значення витрат у господарській діяльності підприємства. Собівартість продукції – результат включення

витрат на виробництво продукції, що виготовляється і реалізованої продукції підприємства. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками: за виробничим призначенням (за економічними елементами та статтями калькуляції), за способом включення витрат у собівартість (прямі і непрямі витрати), за впливом обсягу виробництва (змінні і умовно-постійні витрати), за однорідністю складу (прості і комплексні витрати). Методичні основи калькулювання собівартості продукції. Обсяги калькуляції і статті витрат. Способи розрахунку витрат за статтями калькуляції. Розрахунки витрат за економічними елементами. Прогнозування та планування собівартості продукції: задачі прогнозування і планування собівартості, показники планування собівартості. Основні техніко-економічні фактори зниження собівартості продукції. аналізовані показники собівартості. Графік беззбитковості.

Особливості розрахунку собівартості програмного продукту.

Тема 10. Ціна та ціноутворення продукції підприємства.

Ціна і ціноутворення продукції (програмного продукту). Роль споживчої вартості в ціноутворенні. Функції цін в господарській діяльності підприємства. Види цін та їх структурні елементи. Ціноутворення на різних ринках збуту: характеристика типів збуту та їх особливостей. Методи встановлення ринкових цін. Концепції ціноутворення в умовах ринкових відносин.

Тема 11. Фінансово-економічні результати і ефективність діяльності підприємства.

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Прибутковість і дохідність: їх сутність і різниця між ними. Джерела формування загальної величини прибутку (доходу) підприємства.

Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Загальна характеристика рентабельності застосовуваних (інвестованих) ресурсів. обчислення рентабельності: виробничих засобів підприємства, виробленої продукції, реалізованої продукції.

Суть, важливість і методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства. Групи показників для оцінки прибутковості, ліквідності, оборотності, стабільності та ділової активності; методика їх обчислення.

Економічна сутність і загальний методологічний підхід до вимірювання ефективності виробництва, господарської діяльності підприємства. Змістовна характеристика видів ефективності: за результатами – економічної та соціальної; за місцем отримання ефекту – локальної (госпрозрахункової) і народногосподарської; за метою визначення – абсолютної та порівняльної.

Тема 12. Маркетинг і його об'єктивна необхідність в організації, плануванні й розвитку підприємства.

Маркетинг і його об'єктивна необхідність в організації, плануванні й розвитку підприємства. Функції й принципи маркетингу, організація їхнього виконання. Методи маркетингу, стратегія й тактика їхнього досягнення.

Тема 13. Бізнес-планування діяльності підприємства.

Значення й сутність бізнес-планування. Обсяги й утримування специфічних розділів бізнес-плану: характеристика нової продукції (послуг інформаційної, бібліотечної та архівної справи), оцінка ринку збуту продукції на основі маркетингових досліджень, план виробництва продукції та надання послуг, організаційний план, фінансова стратегія й фінансовий план, оцінка ризиків і їхнє попередження.

Тема 14. Інновації і інноваційні процеси на підприємстві.

Нововведення як джерела економічного розвитку й безперервного вдосконалювання

виробництва. Сутнісне тлумачення науково-технічного процесу (НТП) і форми його розвитку. Загальні й пріоритетні напрямки НТП.

Характеристика інновацій і їхня класифікація.

Інноваційний процес і інноваційна діяльність на підприємства. Оцінка ефективності інновацій: народногосподарський і внутрішньогосподарський (комерційний) економічний ефект від створення й використання нововведень. Облік фактору часу при розрахунках ефективності інновацій на основі дисконтування показників: інтегрального ефекту, рентабельності, періоду окупності, внутрішньої норми рентабельності використання нововведення.

Тема 15. Інвестиційна діяльність підприємства.

Сутність, характеристика інвестицій як найважливішого фінансового ресурсу для створення, функціонування й розвитку підприємства. Методи й структура інвестицій підприємства. Джерела формування інвестицій.

Інвестиційний процес на підприємстві: характеристика інвестиційного процесу, суб'єкти й об'єкти інвестиційного процесу, інвестиційний проект створення й розвитку підприємства. Ефективність інвестицій: фактори впливу на рівень ефективності інвестицій, методи оцінки інвестиційних проектів.

Тема 16. Конкурентоспроможність підприємства.

Якість продукції та послуг як економічна категорія й головний фактор конкурентоспроможності підприємства. Характеристики якості продукції, що впливають на конкурентоспроможність: функціональні (безвідмовність, ремонтпридатність, довговічність), технологічні (виробнича й експлуатаційна технологічність, естетичні (форма, розмір, дизайн), ергономічні (гігієнічні, антропометричні, фізіологічні, психофізіологічні), екологічні (безпечні для здоров'я людини й навколишнього середовища), патентно-ліцензійні (новизна, патентна частота).

Показники якості послуг інформаційної, бібліотечної та архівної справи.. . Аналіз конкурентоспроможності послуг інформаційної, бібліотечної та архівної справи..

Конкурентоспроможність підприємства. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність продукції: споживчі властивості, рівень цін, післяпродажний сервіс, реклама й імідж підприємства. Забезпечення конкурентоспроможності через фактори конкурентних переваг і їхній порівняльний аналіз із можливостями конкурентів-суперників в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Системи керування якістю продукції та послуг. Сертифікація продукції, її економічні значення. Міжнародні системи сертифікації інформаційних, бібліотечних та архівних послуг.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота №2.

Контрольний захід: залік.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Л	п (с.з.)	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Ресурсне забезпечення підприємства					
Тема 1. Вступ до дисципліни «Економіка підприємства»	2	2			2
Тема 2. Підприємство як основний суб'єкт господарювання. Класифікація видів підприємств в Україні	6	2	2		2
Тема 3. Основні виробничі засоби підприємства. Зношування та амортизація основних засобів. Показники використання основних засобів підприємства	10	2	2		6
Тема 4. Оборотні засоби підприємства	10	2	2		6
Тема 5. Виробничі потужності підприємства	8	2	2		4
Тема 6. Планування і регулювання господарської діяльності підприємства. Показники об'єму виробництва.	6	2	2		2
Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність праці	8	2	2		4
Тема 8. Оплата праці на підприємстві	8	2	2		4
Модульний контроль (виконання контрольно-модульної роботи №1)	2		2		
Разом за змістовним модулем 1	60	16	16		28
Змістовний модуль 2. Економічні показники господарської діяльності підприємства					
Тема 9. Собівартість продукції. Розрахунок витрат на виробництво та реалізацію продукції підприємства. Графік беззбитковості.	10	2	2		6
Тема 10. Ціна та ціноутворення продукції підприємства.	6	2	2		2
Тема 11. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.	8	2	2		4

1	2	3	4	5	6
Тема 12. Маркетинг і його об'єктивна необхідність в організації, плануванні й розвитку підприємства.	6	2			4
Тема 13. Бізнес-планування діяльності підприємства.	6	2	2		2
Тема 14. Інновації та інноваційні процеси на підприємстві.	6	2	2		2
Тема 15. Інвестиційна діяльність підприємства.	8	2	2		4
Тема 16. Конкурентоспроможність підприємства.	8	2	2		4
Модульний контроль (виконання контрольно-модульної роботи №2)	2		2		
Разом за змістовним модулем 2	60	16	16		28
Усього годин	120	32	32		28
Контрольний захід - залік	–	–	–	–	–
Усього годин	120	32	32		28

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до дисципліни «Економіка підприємства»	
2	Підприємство як основний суб'єкт господарювання. Класифікація видів підприємств в Україні	2
3	Основні виробничі засоби підприємства. Зношування та амортизація основних засобів. Показники використання основних засобів підприємства	2
4	Оборотні засоби підприємства	2
5	Виробничі потужності підприємства	2
6	Планування і регулювання господарської діяльності підприємства. Показники об'єму виробництва.	2
7	Персонал підприємства, продуктивність праці . Оплата праці на підприємстві	2
8	Модульний контроль. Модульна контрольна роботи №1	2
9	Собівартість продукції. Розрахунок витрат на виробництво та реалізацію продукції підприємства. Графік беззбитковості.	2
10	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.	2
11	Бізнес-план підприємства. Основні розділи бізнес-плану.	2
12	Ефективність інвестицій: методи оцінки інвестиційних проектів.	2
13	Бізнес-планування діяльності підприємства.	2
14	Інновації та інноваційні процеси на підприємстві.	2
15	Інвестиційна діяльність підприємства. Конкурентоспроможність підприємства.	2
16	Модульний контроль. Модульна контрольна роботи №2	2
	Усього	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Структура економіки країни. Розгляд контрольних запитань, підготовка до поточного тестування.	2
2	Виробництво як процес трудової діяльності по створенню економічного продукту. Розгляд контрольних запитань, підготовка до поточного тестування.	2
3	Основні виробничі засоби підприємства. Нематеріальні ресурси підприємства, їхній вплив на конкурентоспроможність його продукції на ринку.	6
4	Показники й шляхи підвищення рівня використання виробничих потужностей.	6
5	Оборотні засоби підприємства. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів	4
6	Виробнича програма підприємства. План по номенклатурі та асортименту	2
7	Мотивація як процес стимулювання людей до ефективної трудової діяльності. Можливі види мотивації трудової діяльності.	4
8	Розрахунок заробітної плати на підприємстві. Сучасна державна політика оплати роботи. Механізм державного регулювання оплати роботи й соціального захисту	4
9	Розрахунок витрат на виробництво по економічним елементам	6
10	Концепції ціноутворення в умовах ринкових відносин	2
11	Фінансово-економічні результати і ефективність діяльності підприємства. Підготовка до поточного тестування	4
12	Маркетинг в системі керування економічної діяльності підприємства. Підготовка до поточного тестування.	4
13	Бізнес-планування діяльності підприємства. Підготовка до поточного тестування.	2
14	Інновації й інноваційні процеси на підприємстві. Підготовка до поточного тестування.	2
15	Інвестиційна діяльність підприємства. Підготовка до поточного тестування.	4
16	Конкурентоспроможність підприємства. Підготовка до поточного тестування.	4
Разом		56

7. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

8. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді заліку (усно).

9. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

9.1. Розподіл балів, які отримують студенти (залік або іспит)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
1. Робота на лекціях	0...1	8	0...10
2. Самостійна робота (виконання і захист практичних робіт)	0...5	6	0...15
3. Модульний контроль	0...25	1	0...25
Модуль 2			
1. Робота на лекціях	0...1	8	0...10
2. Самостійна робота (виконання і захист практичних робіт)	0...5	6	0...15
3. Модульний контроль	0...25	1	0...25
Всього з дисципліни			0...100

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту/заліку складається з двох теоретичних питань та двох задач. Максимальна кількість балів за кожне питання 25 балів, що складає в сумі 100 балів.

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки: у результаті вивчення навчальної дисципліни економіка підприємства студент повинен знати:

- що таке підприємство, основні класифікаційні ознаки підприємств в Україні, зокрема в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи;
- визначення основних засобів виробничого та невиробничого підприємства, їх структуру та класифікацію; вартісні показники оцінювання основних виробничих засобів, поняття амортизації, методи нарахування амортизації в Україні;
- визначення оборотних засобів виробничого підприємства, їх структуру, поняття обіговості, які оборотні засоби нормуються;
- визначення виробничої потужності підприємства;
- поняття продуктивності праці та методи її обчислення;
- форми та системи оплати праці на підприємствах інформаційної, бібліотечної та архівної галузі;
- статті витрат при розрахунку собівартості одиниці продукції, їх класифікацію;
- на підставі чого будується точка беззбитковості;
- основні фінансово-економічні показники виробничого підприємства;

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки: у результаті вивчення навчальної дисципліни економіка підприємства студент повинен вміти:

- розраховувати вартісні показники оцінки основних засобів, амортизаційні відрахування, та ефективність використання основних засобів підприємства інформаційної, бібліотечної та архівної справи;
- обчислювати виробничу потужність підприємства;
- нормувати оборотні засоби та розраховувати ефективність використання оборотних засобів;
- планувати та обчислювати чисельність працюючих;
- розраховувати продуктивність праці основних робітників підприємства;
- обчислювати заробітну плату усім категоріям працюючих;
- розраховувати собівартість та ціну продукції машинобудівного виробництва;
- будувати точку беззбитковості;
- виконувати аналіз фінансово-економічних показників діяльності підприємства.

9.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру:

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру з дисципліни економіка підприємства визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінка **«Відмінно»** (A): 90 – 100 балів виставляється за таких умов:

- 1) творчий підхід до засвоєного матеріалу, повнота і правильність виконання завдання;
- 2) вміння застосовувати різні принципи й методи в конкретних ситуаціях;
- 3) глибокий аналіз фактів і подій, спроможність прогнозування результатів від прийнятих рішень;
- 4) чітке, послідовне викладення відповіді на папері;
- 5) вміння пов'язати теорію і практику.

Оцінка **«Добре»** (B): 83 – 89 балів виставляється за наступних умов:

- 1) мають місце деякі неprinципові помилки несуттєвого характеру у викладі відповідей при повних знаннях програмного матеріалу;
- 2) переважання логічних підходів перед творчими у відповідях на питання;
- 3) вміння пов'язати теорію з практикою.

Оцінка **«Добре»** (C): 75 – 82 балів виставляється за наступних умов:

- 1) мають місце деякі неprinципові помилки несуттєвого характеру у викладі відповідей при повних знаннях програмного матеріалу;
- 2) переважання логічних підходів перед творчими у відповідях на питання;
- 3) не завжди правильне прогнозування подій від прийнятих рішень;
- 4) вміння пов'язати теорію з практикою.

Оцінка **«Задовільно»** (D): 68 – 74 балів виставляється за наступних умов:

- 1) репродуктивний підхід до засвоювання та викладання матеріалу;
- 2) недостатня повнота викладання матеріалу;
- 3) нечітке викладання матеріалу на папері, порушення логічної послідовності при викладі матеріалу.

Оцінка **«Задовільно»** (E): 60 – 67 балів виставляється за наступних умов:

- 1) репродуктивний підхід до засвоювання та викладання матеріалу;
- 2) недостатня повнота викладання матеріалу;
- 3) неглибокі знання основного матеріалу, наявність великої кількості неточностей у викладі матеріалу;
- 4) нечітке викладання матеріалу на папері, порушення логічної послідовності при викладі матеріалу.

Оцінка **«Незадовільно»** (FX): 1 – 59 балів виставляється за наступних умов:

- 1) відсутність знань з більшої частини матеріалу, погане засвоєння принципів положень курсу;
- 2) наявність грубих, принципів помилок при виконанні отриманих завдань;
- 3) неграмотне і неправильне викладення відповідей на папері.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

10. Методичне забезпечення

1. Розрахунок економічних показників машинобудівного підприємства : навч. посіб. / Т. Ю. Павленко, Я. В. Сафронов, В. С. Купріянова та ін. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2017. – 32

2. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Економіка підприємства" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб. Омельченко. – Харків, 2019. – Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_AEkonomika_Pidpriyemstva.pdf.

3. Комплекс розрахунків з техніко-економічного обґрунтування інженерних рішень при проектуванні та виготовленні ЛА [Текст]: Метод. реком./ Бабушкін А.І., Любушкіна І.О., Жихор О.Б. – Харків : Нац. аерокосмічний. ун-т ім. М.Є. Жуковського "ХАІ", 2019. – 32 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Яркіна, Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна. – Вид. 2-ге перероб. і доп. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 600 с.

2. Афанасьєв, М. В. Економіка підприємства : підручник / М. В. Афанасьєв, О. Б. Плоха. – Київ : Ліра-К, 2013. – 664 с.

3. Шарко М. В., Мешкова-Кравченко Н. В., Радкевич О. М. Економіка підприємства: навч. посіб. / М. В. Шарко, Н. В. Мешкова-Кравченко, О. М. Радкевич. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 436 с

4. Економіка підприємства: Навчальний посібник / В.С. Рижигов, В.А. Ровенська, Є.О.Підгора; За редакцією В.С. Рижикова. – Київ: Видавничий дім. «Слово», 2004. – 253 с.

5. Комплекс розрахунків з обґрунтування економічної доцільності об'єктів проєктування : методичні рекомендації / О.Б.Жихор, Т.Ю.Павленко, О.В.Зіброва. Т.В.Сидлярук, І.Ю.Тур – Харків, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», 2019. – 40 с.

Допоміжна

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436- IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу.

12. Інформаційні ресурси

1. Економіка підприємства [Електронний ресурс]: дистанц. курс. – Режим доступу: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4264>.

2. Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського "ХАІ". - Режим доступу: <https://library.khai.edu/catalog>